

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

TRO1027L Magyarország története 1790–1914. Szeminárium 1.

A tantárgy általános célja: A hallgató legyen képes egy szakszöveget értelmezni, az ahhoz kapcsolódó kérdésekre, feladatokra válaszolni. Legyen képes továbbá információk gyűjtésére és következtetések levonására forrásokból, statisztikai táblázatokból, diagramokból, és ezek alapján szöveges elemzést készíteni.

A tantárgy tartalma: A reformmozgalom programadó politikusainak élet- és politikai pályájának, politikai programjának a megismerése, összehasonlítása. Az 1848. évi forradalom eredményeként megszületett áprilisi törvények elemzése, a Batthyány-kormány és a nemzetiségi mozgalmak vezetőinek érdekellentéte. A passzív ellenállás értékelése a legújabb kutatási eredmények tükrében

Féléves tematika:

A Habsburg Birodalom válsága – A radikális reformerek kísérlete: a magyar jakobinus mozgalom

Magyarország kormányzása és igazságszolgáltatása. A megyei élet

Polgárosodás és szabadság. (Magyarország a XIX. században). Szerk. Veliky János. Bp., 1999. 21-25.

19. századi magyar történelem 1790–1918. Szerk. Gergely András. Bp., 2005. 137-139.

Ifj. Barta János: Illúziók és realitás a magyar jakobinusok mozgalmában. Századok 1995/4. 883-898.

Gergely András: A nemesi vármegye. História 1985/5-6.

Vörös Károly: A feudális megye bürokráciája. História 1988/1.

Csizmadia A.–Kovács K.–Asztalos L.: Magyar állam- és jogtörténet. Bp., 1986. 196-206.

Széchenyi István politikai pályafutása és programja

Széchenyi István: Napló. Bp., 1978.

Fónagy Zoltán: Hagyomány és modern határán. Széchenyi István, a magánember, Magyar Tudomány, 2010/12.

www.matud.iif.hu/mttart.html

Gergely András: Széchenyi István. Bp., 1998.

Gergely András: Széchenyi István a politikában, Széchenyi a gazda.

In: Egy nemzetet az emberiségnek. Bp., 1987. 171–202.

Széchenyi emlékszám. História, 1985. 2. sz. 3–20., Rubicon, 1991.

Estók János: Széchenyi István gróf élete és kora. Bp., 2010.

Oplatka András: Széchenyi István. Bp., 2010.

Csorba László: Széchenyi István. Bp., 2010.

Gergely András: Széchenyi eszmerendszerének kialakulása. Bp., 1972.

Dobszay Tamás: Önfelmentéstől a felelősségvállalásig, konszenzustól a diskurzusig. In: Jólét és erény. Tanulmányok Széchenyi István Hitel című művéről. Bp., Reciti, 2014. 77–95.

mek.oszk.hu/13500/13581/13581.pdf

Wesselényi Miklós politikai pályafutása és programja

Felelő naplók. Bp., 2004.

Csetri Elek: Wesselényi Miklós. Korunk, 2003/12.
Fónagy Zoltán: A reformmozgalom első vezére, Wesselényi Miklós. Rubicon, 1998/3.
Trócsányi Zsolt: Wesselényi Miklós és világa. Bp., 1970.
Fónagy Zoltán: Wesselényi Miklós. Bp., 1998.

Kossuth Lajos politikai pályája és programja

Fónagy Zoltán: Az ifjú Kossuth. Rubicon, 2002/8.
Pajkossy Gábor: Kossuth levele anyjához. Rubicon, 2002/8.
Pajkossy Gábor: Kossuth és a kormányzati terrorizmus politikája 1835–39. Századok, 1994. 5. sz.
Pajkossy Gábor: Kossuth Lajos. Bp., 1998.
Nemzeti és társadalmi átalakulás a 19. században Magyarországon. Bp., 1994. 195–235., 277–291.
Kosáry Domokos: Kossuth Lajos a reformkorban. Bp., 2002.
Szabad György: Kossuth Lajos politikai pályája. Bp., 1977.
Hermann Róbert: Kossuth-problémák. Kisebbségkutatás, 2002/4.
www.hhrf.org/kisebbségkutatás/kk_2002_04/cikk.php?id=452

A liberális ellenzék vezetői az 1840-es évek elején: Batthyány Lajos és Deák Ferenc

Erdődy Gábor: Az első magyar kormányfő, Batthyány Lajos. Rubicon, 1998/3.
Gergely András: Batthyány a reformellenzék élén. Századok, 1982. 6. sz.
Gergely András: Egy nemzetet az emberiségnek. Bp., 1983. 33–99.
Erdődy Gábor: Batthyány Lajos. Bp., 1998.
Sándor Pál: Deák Ferenc a történelmi személyiség. Századok, 1993. 1. sz.
Molnár András: Az ifjú Deák Ferenc. Rubicon, 2003/9–10.
Gergely András: Deák Ferenc a reformkorban. Rubicon, 2003/9–10.
Molnár András: Deák Ferenc. Bp., 1998.
Válogatott politikai írások és beszédek. I. köt. Bp., 2001.
Molnár András: Deák Ferenc. Bp., 1998.
Deák Ferenc élete és kora. Bp., 2003.
Deák Ágnes: Deák Ferenc. Bp., 2003.

A centralisták—Eötvös József politikai pályája (Trefort Ágoston, Csengery Antal, Szalay László)

Eötvös József művei. Levelek. [mek.oszk.hu/05400/05480/-](http://mek.oszk.hu/05400/05480/)
Eötvös Lóránd és Eötvös József levelezése. www.kfki.hu/eotvos/eotlj.html
Veliky János: Eötvös József. Bp., 1998.
Schlett István: Eötvös József. Bp., 1987.

Az európai forradalmak hatása Magyarországon. Az 1848-as márciusi forradalom Pozsonyban és Pesten, az áprilisi törvények, a Batthyány-kormány tevékenysége
Kosáry Domokos: Európa és Magyarország 1848-ban. Történelmi Szemle, 1998/3–4.
Závodszy Géza: 1848 tavaszán. Rubicon, 1998/2.
Kosáry Domokos: Európa és Magyarország. História, 1999/3.
Hermann Róbert: Forradalom és szabadságharc 1848-1849. [Magyarország története 14.] Bp., 2009.

Az 1848-49-es magyar szabadságharc: Jelačić, Windischgrätz, Haynau támadása és az orosz intervenció

Hermann Róbert: Forradalom és szabadságharc 1848-1849. [Magyarország története 14.] Bp., 2009.

Kossuth Lajos és Görgei Artúr levelezése, 1848–1849. Szerk. Hermann Róbert. Bp., 2001. Rubicon, 1998/2.

Rubicon, 1994/4.

A passzív ellenállás a legújabb kutatások tükrében

Benedek Gábor: Ciszlajtániai tisztviselők a neoabszolutizmus-kori Magyarországon. Aetas, 1997/4.

Pap József: Én is a passzív ellenálló egyike voltam...!? Aetas, 2000/1–2.

Pap József: A passzív ellenállás, a neoabszolutizmus korának mítosza? Aetas, 2003/3–4.

A szemináriumokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a hallgatóknak egy kapott témában önálló könyvészeti kutatást kell végezniük, melynek eredményét a konzultáción előadás keretén belül ismertetik. A referátum nem teljesítése elégtelen gyakorlati jegyet von maga után. Az elégtelen gyakorlati jegy javítására a vizsgaidőszakban biztosított lehetőséget.

Nyíregyháza, 2021. február 1.

Dr. habil. Zsoldos Ildikó
intézetigazgató, főiskolai tanár